

Sygn. akt III Ca 370/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Hajda

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 6 kwietnia 2016 roku sprawy

z powództwa (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko J. B.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju

z dnia 23 października 2015 roku., sygn. akt I C 565/15

- 1) ***uchyla punkt 3 zaskarżonego wyroku;***
- 2) ***oddala apelację w pozostałym zakresie;***
- 3) ***nie obciąża pozwanej kosztami postępowania odwoławczego.***

SSO Anna Hajda

UZASADNIENIE

Powód (...) Wierzytelności Detaliczne Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej J. B. kwoty 3.352,60 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zobowiązanie pozwanej wynika z umowy o przyznanie limitu kredytowego zawartej z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną we W. w dniu 4 marca 2009r. Na dochodzoną należność składają się: kwota kapitału – 1,164,35 zł, odsetki umowne – 214,23 zł, odsetki karne – 913,16 zł, koszty naliczone przez poprzedniego wierzyciela - 967,87 zł oraz odsetki naliczone za okres od 1 lipca 2014r. do dnia wniesienia pozwu w wysokości 92,99 zł. Powód wskazał, że nabył wierzytelność wobec pozwanej na podstawie umowy przelewu wierzytelności.

Pozwana zakwestionowała zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia.

Zaskarżonym wyrokiem z 23 października 2015r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu – Zdroju zasądził od pozwanej J. B. na rzecz powoda kwotę 2.654,73 zł z ustawowymi odsetkami od 14 marca 2015r. W pozostałym zakresie powództwo oddalił. Zasądzoną należność rozłożył na raty, ustalając pierwszą ratę na kwotę 154,73 zł a kolejne na 100 zł, aż do płaty całej należności, płatne miesięcznie do 15-go każdego miesiąca, począwszy od miesiąca następującego

po uprawomocnieniu się wyroku. Nadto zasądził od pozwanej na rzecz powoda 553 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Orzeczenie zapadło po ustaleniu, że pozwana J. F. (obecnie B.) 4 marca 2009r. zawarła z poprzednikiem prawnym powoda (...) Bank (...) Spółką Akcyjną we W. umowę o przyznanie limitu kredytowego, na mocy której udzielono jej limitu kredytowego do kwoty 1.200 zł. Pozwana nie uregulowała należności wynikającej z umowy. Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z 27 czerwca 2014 r. powód nabył wierzytelność wobec pozwanej od (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej we W..

W ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Nie kwestionując dokonanego na rzecz powoda przelewu wierzytelności wskazał, że uwzględnił powództwo jedynie w zakresie należności głównej oraz odsetek umownych i karnych. W ocenie Sądu Rejonowego w pozostałym zakresie żądanie nie zostało wykazane tak co do zasady, jak i wysokości. Na podstawie przedłożonych dokumentów nie sposób bowiem ustalić, że koszty w żądanej wysokości były uzasadnione i znajdowały oparcie w umowie. Sąd Rejonowy wskazał, że na powodzie spoczywał obowiązek wykazania nie tylko faktu przejścia na niego wierzytelności w wyniku cesji, ale również również faktu istnienia i wysokości wierzytelności pozwanej wynikających ze stosunku podstawowego. Powołując treść art. 6 kc i art. 232 kpc Sąd oddalił powództwo w zakresie, w jakim nie zostało wykazane. Uznając, że zachodzi uzasadniony wypadek, o którym mowa w art. 320 kpc Sąd rozłożył zasądzone świadczenie na raty. Wskazał, że zarówno pozwana, jak i jej mąż są osobami bezrobotnymi utrzymującymi się z dorywczych prac. Nie posiadają oszczędności, ani majątku. W rezultacie jednorazowe spełnienie przez pozwaną zasądzonych świadczenie, w ocenie Sądu pierwszej instancji, byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o art. 100 kpc stosunkowo je rozdzielając.

Apelację od wyroku wywiódł powód zaskarżając go w części oddalającej powództwo co do kwoty 967,87 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 marca 2015r. oraz w części rozkładającej zasądzona należność na raty i co do kosztów procesu. Zarzucił obrazę przepisów postępowania, a to art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 227 kpc polegającą na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniem wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że: powód nie udowodnił, by przysługiwała mu względem pozwanej wierzytelność w dochodzonej pozwem wysokości; twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczone w pozwie budzą uzasadnione wątpliwości. Naruszenia art. 233 § 1 kpc powód upatrywał również w przekroczeniu granicy swobodnej oceny dowodów, która doprowadziła do przyjęcia, że zasadnym było rozłożenie zasądzonych świadczenia na raty, w sytuacji gdy sama trudna sytuacja materialna pozwanej nie stanowi uzasadnionego wypadku umożliwiającego rozłożenie na raty zasądzonych świadczenia. Powód zarzucił również naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 320 kpc przez jego niewłaściwe zastosowanie i rozłożenie zasądzonych świadczenia na raty, w sytuacji gdy w sprawie nie zachodziły szczególnie uzasadnione wypadki, a zaskarżone rozstrzygnięcie nie uwzględnia uzasadnionego interesu wierzyciela oraz pomija ekonomiczny wymiar, jaki rozłożenie świadczenia na raty będzie miało dla strony powodowej. W oparciu o tak podniesione zarzuty powód domagał się zmiany zaskarżonego wyroku w punkcie drugim przez zasądzenie na jego rzecz od pozwanej dalszej kwoty 967,87 zł z ustawowymi odsetkami od 14 marca 2015r. oraz uchylenia punktu trzeciego wyroku. Wnosił również o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych oraz kosztów postępowania apelacyjnego wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powoda zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należało stwierdzić, że ustalenia faktyczne zostały w zakresie istotnym dla rozpoznania sprawy dokonane przez Sąd pierwszej instancji prawidłowo, w oparciu o zaoferowany przez obie strony materiał dowodowy. Z tych przyczyn Sąd Odwoławczy przyjął je za własne, bez konieczności ponownego przytaczania.

Zwrócić należy uwagę, że ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymogami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i

wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 14 sierpnia 2012r. III AUa 620/12). Stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Z tych względów za niewystarczające należy uznać przekonanie strony o innej niż przyjęta przez Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i o ich odmiennej ocenie niż ocena dokonana przez Sąd (Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 1 marca 2012r. I ACa 111/12; z dnia 3 lutego 2012r., I ACa 1407/11). Jeżeli zatem Sąd, że zgromadzonego materiału dowodowego, wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 8 lutego 2012r.; I ACa 1404/11).

Wbrew zarzutom apelacji nie można podzielić stanowiska powoda, że złożone do akt dokumenty są wystarczające do uznania, że powód wykazał dochodzone roszczenie w części dotyczącej kosztów naliczonych przez poprzedniego wierzyciela. W szczególności nie można uznać, że sama umowa o przyznanie limitu kredytowego i umowa cesji są wystarczające dla wykazania roszczenia w tym zakresie. Umowa o przyznanie limitu kredytowego nie określa wysokości kosztów, nie wynikają z niej też okoliczności uzasadniające ich naliczenie. Słusznie wskazał Sąd pierwszej instancji, że w piśmie procesowym datowanym na 6 lipca 2015r. powód wskazał jedynie przykładowo jakie opłaty składały się na kwotę kosztów naliczonych przez poprzedniego wierzyciela. Nie sposób przy tym ustalić czy koszty te były uzasadnione i znajdowały oparcie w postanowieniach łączącej strony umowy p przyznanie limitu kredytowego.

Stanowisko pozwanej, która zakwestionowała zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia nie pozwala na uznanie, że przyznała ona okoliczności przywołane przez powoda. Umowa przelewu wierzytelności stanowi zaś jedynie dokument prywatny zawierający oświadczenie zbywcy wierzytelności, a więc nie może stanowić samodzielnego dowodu istnienia zobowiązania w określonej wysokości. Zawarte w załączniku do niej oświadczenie poprzednika prawnego powoda winno być traktowane na równi z oświadczeniem powoda. Nie może być zatem uznana za wykazującą istnienie dochodzonej wierzytelności w określonej wysokości. Zgodzić się należało z Sądem pierwszej instancji, że powód winien do pozwu i ewentualnie w dalszym toku postępowania w razie potrzeby przedstawiać dowody na poparcie swych twierdzeń. Wymaga tego bowiem obowiązująca w procesie cywilnym zasada kontrydiktoryjności. Tym bardziej, że powód jest fachowcem i korzysta z fachowej pomocy prawnej. Miał zatem pełną świadomość co do obowiązku dowodzenia w postępowaniu i konsekwencji zaniechania swych obowiązków procesowych w tym zakresie.

Reasumując za chybione należało uznać zarzuty apelacji dotyczące tego, że z wymienionych przedstawionych przez powoda dokumentów wynikała zasadność dochodzonego roszczenia w zakresie kosztów poniesionych przez poprzednika prawnego.

Podzielić jednak należało drugi z zarzutów podniesionych w apelacji, a dotyczący braku uzasadnienia dla rozłożenia zasądzonej od pozwanej należności na raty. Wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 320 kpc tylko w szczególności uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. W orzecznictwie i doktrynie przyjęło się za uzasadniony wypadek uznawać sytuację, gdy spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowo byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody. Niemniej każdorazowo Sąd decydując o zasadności rozłożenia świadczenia na raty obowiązany jest również rozważyć interes prawny wierzyciela, a w szczególności, czy świadczenie rozłożone na raty będzie miało dla wierzyciela ekonomiczny wymiar. W okolicznościach niniejszej sprawy nie sposób przyjąć, że wyrok zasądający całe świadczenie nie miałby szans na realizację w postępowaniu egzekucyjnym, skoro pozwana dysponuje dochodami z tytułu wykonywanej pracy dorywczej i nie korzysta z pomocy OPS. Co istotne pozwana o zobowiązaniu z tytułu umowy o przyznanie limitu kredytowego wie od kilku lat. Czas, który upłynął od zgłoszenia roszczenia był wystarczający, by mogła przygotować się do jego realizacji. Zasądzona na rzecz wierzyciela kwota jest przy tym stosunkowo niewielkich rozmiarów i rozłożenie jej na raty, zwłaszcza tak niskie jak w zaskarżonym wyroku, sprawiłoby że utraciłaby ona dla wierzyciela jakikolwiek wymiar ekonomiczny. Wszystko to prowadzić musiało do

wniosku, że pozwana nie wykazała podstaw do zastosowania art. 320 kpc, co skutkowało zmianą zaskarżonego orzeczenia w tym zakresie i uchyleniem punktu rozkładającego świadczenie na raty.

Mając na uwadze powyższe argumenty, Sąd Okręgowy uznał apelację powoda za częściowo zasadną i zmienił zaskarżony wyrok, na mocy art. 386 § 1 kpc, jak w punkcie 1 sentencji orzeczenia, oddalając apelację w pozostałym zakresie w oparciu o treść art. 385 kpc. Mając na uwadze sytuację trudną majątkową pozwanej odstąpiono od obciążania pozwanej kosztami postępowania odwoławczego.

SSO Anna Hajda